

“Кант и проблемът за метафизиката” (1929) от Мартин Хайдегер (1889-1976)

Разгледани теми и проблеми

- Обсъждане върху деструкцията на *история на онтологията* във втората част на „Битие и време” (Хайдегер 1997: 15).
- Проблемът за категориите – битийният проблем на наследената метафизика (Хайдегер 1997: 15).
- Въвеждане на фундаменталната онтология – *онтологична аналитика* (на крайното човешко същество), която подготвя фундамента за *метафизиката* (принадлежаща към природата на човека) (Хайдегер 1997: 19). По такъв начин разглеждането на човека в аналитичен и онтологичен план е основа за разбирането на всяко едно основание на принадлежащата му метафизика. Фундаменталната онтология е „метафизика на човешкия Dasein” (Хайдегер 1997: 19).
- Разглеждане на твърдението: "Fundamental ontology means to examine man's finite essence" (Sontag 1964: 411).
- Основополагането на метафизиката като:
 - встъпване (нагласа)
 - извеждане
 - изначалност
 - повторение
- Обсъждане на твърдението на Хайдегер за „коперниканския поврат” като разбулване на вътрешната възможност на онтологията (Хайдегер 1997: 26).
- Отново за това какво означава, че онтичната истина се основава на онтологичната истина.
- "Критика на чистия разум е основаване на метафизиката като разкриване на същността на онтологията." (Хайдегер 1997: 28).

Откъси върху встъпването

§1 - Баумгартен и определението за метафизика. Метафизиката е „принципното познание на битийстващото като такова и в цялост” (Хайдегер 1997: 23). Ето така тя е наречена Онтология. Разделя се на *обща метафизика* (битийстващото въобще) и *специална метафизика* (теология, космология, психология – свръхсетивно битийстващо). Първата е трансцендентална, втората трансцедентна.

§2 - „Следователно това, което овъзможнява отнасянето към битийстващото (онтичното познание), е предходното разбиране на конституцията на битието, онтологичното познание.” (Хайдегер 1997: 25). Така основополагането на специалната метафизика се оттласква към основополагането на общата метафизика и нейната същност. Кант влиза в непосредствен разговор с Платон и Аристотел (Хайдегер 1997: 26).

§3 - Познанието, което разкрива битийстващото (онтичното), Кант нарича синтетично. „Така въпросът за възможността на онтологичното познание се превръща в проблем за същността на синтетичните съждения a priori.” (Хайдегер 1997: 28).

Коментари: "...what metaphysics is: it always begins its operation as a basic reflection upon some previous thought; in its infancy it is not capable of standing alone." (Sontag 1964: 410).

- Разлики между Кант и Хайдегер. Разумът „дава п р и н ц и п и т е на априорното

познание. Затова чист разум е онзи, който съдържа принципите да се познае нещо абсолютно a priori." A11/B24 (Кант 1967: 92). При Хайдегер: „който съдържа принципите да познае нещо абсолютно a priori.”

- Трансценденталното познание проучва възможността на предходното (преди битийстващото) познание за битието – „конституцията на битието на битийстващото” (Хайдегер 1997: 29).

Допълнителни теми

Зародишите и онтологията

Сравнение на темата за зародишите (Кант 1967: 140) и (Хайдегер 1997: 33, 48). Какво е основополагането на метафизиката – човешкият чист разум (крайност) (Хайдегер 1997: 33).

Разглеждане на темата за познаването като *мислещото онагледяване* (Хайдегер 1997: 34), следователно едно крайно познаващо същество трябва да мисли (това е резултат от крайността на неговото онагледяване) (Хайдегер 1997: 36).

Въображението

Чист наглед и чисто мислене - същностното им единство се основава от предходното им изолиране (Хайдегер 1997: 63).

Средата трябва да дели нещо общо с тях – тя трябва да бъде представяне (Хайдегер 1997: 64). Детайлно сравнение на пасажите (Хайдегер 1997: 65) и (Кант 1967: 150-151).

Критиката

1. Това което е среда не принадлежи нито на трансценденталната естетика, нито на трансценденталната логика, това е чистият синтез (Хайдегер 1997: 67).

2. Единността обаче попада в „Аналитиката на понятията” и логиката получава предимство пред естетиката, въпреки че нагледът е първичното.

3. Резултат: да се „проблематизира идеята за трансценденталната логика” (Хайдегер 1997: 68).

Коментар: мисленето и служебната му отнесеност към нагледа.

Троичността и двоичността

Троичност: Изложена в (Кант 1967: 150-151) и обоснована чрез схематизма: категории и време.

Двоичност: Естетика и Логика

Тр въображение попада в ТрЛ, а не в ТрЕ, където му е мястото като „способност за наглед” (Хайдегер 1997: 122).

Обяснението на общото между ТЕ и ТЛ – трансценденталното въображение (Хайдегер 1997: 123-124).

Финални бележки

Кантовото основополагане на метафизиката води към трансценденталното въображение (Хайдегер 1997: 174). Какъв е коренът на нагледа и категориите, сетивност (усет) и разсъдък? Въображението прави възможно началното единство на онтологичния синтез. Коренът на корена е времето. Така битието е основано на времето: „Битие и време”. Онтологията и траенето.

